

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 16 oktober 2018
Portefeuillehouder(s) : Wethouder Bolderdijk en Wethouder De Weger

Portefeuille(s) : Milieu/Energie, A&R/grondstoffen, R&B/klimaatbestendig en Bodemdaling
Contactpersoon : E. Tselekis
Tel.nr. : 8598
E-mailadres : tselekis.e@woerden.nl

Onderwerp:

stand van zaken Opgave Duurzame Samenleving

Kennisnemen van:

De stand van zaken met betrekking tot de nadere uitwerking van de lange termijn actieplannen voor de opgave Duurzame samenleving sinds het raadsbesluit op 28 september 2017 (raadsbesluit 17R.00726.) Het betreft de lange termijn plannen voor de thema's CO₂-neutraal (2030), klimaatbestendig (2050), Bodemdaling (2050); Circulaire economie (CE) en Gezonde samenleving (GS).

Inleiding:

De gemeenteraad van Woerden heeft op 30 oktober 2014 de motie 'Duurzaam met een doel' aangenomen waarin de ambitie is verwoord om in 2030 een klimaat-neutrale (ook wel CO₂-neutrale) gemeente te zijn. Naast de energieopgave waren ook andere thema's geagendeerd zoals het omgaan met bodemdaling, de wateroverlast en het verantwoord omgaan met grondstoffen in de gemeente Woerden. Om meer samenhang (ambitie, doelen en middelen) te creëren is begin 2017 besloten deze thema's in samenhang te benaderen onder de noemer 'Duurzaamheid tot in de haarvaten van de Woerdense samenleving' (16r.00813 en 17r.00068). Om hier invulling aan te geven is in het eerste kwartaal van 2017 samen met inwoners, ondernemers en andere stakeholders gewerkt aan actieplannen, ambities en beleidskaders voor een integraal duurzaamheidsprogramma.

Eind 2017 heeft de raad besloten tot het nader aanscherpen van de beleidskaders en ambities in de lange termijn actieplannen die voor de thema's energie, bodemdaling, klimaatbestendig en circulaire economie aan de raad waren aangeboden (17r.00068 en 17r.00702). Ook besloot de raad om een lange termijn actieplan voor het programma Gezonde samenleving op te stellen. In 2018 is hier uitvoering aan gegeven, waarbij een aantal mijlpalen dit jaar richtinggevend zijn geweest voor dit proces: Deze mijlpalen betreffen de Taskforce Duurzaamheid, de coalitievorming en het coalitieakkoord, en de voorbereiding op de begroting voor 2019.

In deze mijlpalen zijn aanscherpingen en uitwerkingen aangebracht in de benadering van de opgave Duurzame samenleving ten aanzien van de ambitie en beleidskaders, de wijze waarop we de opgave organiseren en de manier waarop we de voortgang rapporteren en nader aanscherpen.

In deze RIB wordt u geïnformeerd over de wijze waarop wij dit hebben gedaan. Tevens geven wij u inzicht in de beoogde vervolgstappen in 2019.

Kernboodschap:

Het gelopen proces sinds het raadsbesluit op 28 september 2017

In de Taskforce Duurzaamheid zijn drie scenario's uitgewerkt t.a.v. het ambitieniveau voor de opgave Duurzame samenleving: taak, tempo en turbo. Voor ieder scenario zijn ook de financiële implicaties in beeld gebracht. Tijdens de coalitievorming zijn de scenario's ondersteunend geweest om te komen tot de keuzes in het coalitieakkoord.

In het coalitieakkoord hebben we een aantal richtinggevende keuzes gemaakt voor de opgave Duurzame samenleving:

- Er is structureel aanvullend budget beschikbaar voor duurzaamheid, voor 2019 is dit een bedrag van € 1.000.000 (te verdelen over de thema's energie, klimaatbestendig, bodemdaling en hergebruik van grondstoffen).
- De nadruk ligt deze bestuursperiode qua inzet op CO₂-neutraal en energie.
- We kiezen voor een zakelijke insteek in de samenwerking met onze stakeholders: scherp zijn op ieders rol en bijdrage.
- We organiseren de opgave zo efficiënt mogelijk: aansluitend op de staande organisatie en de daarin aangebrachte rapportagelijnen in de P&C cyclus.

Gemaakte keuzes t.a.v. de organisatievorm

We kiezen voor een efficiënte insteek. Door de integrale duurzaamheidsaanpak grotendeels los te laten en om te buigen naar een thematische insteek waar mogelijk, kunnen we aansluiten op de bestaande organisatie en de P&C cyclus. Het voordeel hiervan is dat niet alleen vanuit klimaat, bodemdaling en grondstoffen-verwaarding (voorheen circulaire economie) wordt ingezet op duurzaamheid, maar dat ook andere beleidsthema's vanzelfsprekender met een duurzame insteek worden uitgewerkt en uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan het gemeentelijk vastgoed en aan verkeer. Specifiek voor communicatie, overheidsparticipatie en digitaliseringsaspecten wordt afstemming tussen de thema's georganiseerd; dit geldt overigens ook breder niet alleen voor de duurzaamheidsthema's. Deze onderwerpen vragen om een overkoepelende benadering, om dubbel werk en overbelasting van inwoners, ondernemers, en de gemeentelijke organisatie te voorkomen. Voor de inhoudelijke duurzaamheidsthema's zelf wordt de overall aansturing daarmee losgelaten.

Uitwerking ambities en beleidskaders

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten in het coalitieakkoord hebben wij een aantal keuzes gemaakt, die ook zijn vertaald in de programmabegroting voor 2019.

Het programma Energie heeft extra capaciteit gekregen om de opgave uit te werken, te begeleiden en uit te voeren. Hiervoor is in 2019 € 754.000 extra beschikbaar, bovenop het reeds beschikbare structurele budget van € 320.000:

De inzet voor energie richt zich op

- Tegengaan gaswinning Papekopveld
- Aanjagen transformatie gasvrij wonen, specifiek Schilderskwartier
- Onderzoeken betaalbare oplossingsrichtingen
- Opstellen basisafspraken warmtesysteem
- Versterken en stimuleren initiatieven in de samenleving
- Ontwikkelen afwegingskader om initiatieven grootschalige duurzame energie te beoordelen
- Inventariseren belemmerende regelgeving
- Verbinden partijen om kennis te delen en te koppelen, lobby en subsidie aanvragen
- Opstellen communicatiestrategie en ondersteuning met communicatiemiddelen
- Uitwerken meerjaren-CO₂ reductieplan, met herijking beleidsambities en -kaders
- Onderhouden lokaal energieloket Jouw Huis Slimmer
- Nieuwbouw, onder andere vaststellen regels voor bodemenergie
- Green Deal Zorg
- Verduurzaming bedrijventerreinen
- Handhaving Energy Efficiency Directive (EED) en de Wet Milieubeheer op energiebesparing
- Grootverbruikers energie in beeld

Voor bodemdaling gaat er €120.000,- van het duurzaamheidsbudget in 2019 naar:

- De afronding van de pilot in het Veenweidegebied Veenetie, waarin wordt geëxperimenteerd met innovatieve manieren om te bouwen op slappe bodem.
- Uitvoering fase 3 gebiedsproces Veenweiden in beweging (gemeenschappelijk toekomstperspectief en agenda voor het buitengebied tussen Kamerik en Woerdense Verlaat)
- Netwerken (bv PSB, Regiodeal), lobby, subsidie aanvragen, kennisuitwisseling

- Indien nodig beleid en regels aanpassen
- Monitoring en analyse naar aanleiding van de gevolgen van droogte

Voor klimaatbestendig 2050 stellen we in 2019 €81.000 beschikbaar bovenop de reguliere budgetten voor onderhoud en riolering. Dit wordt in samenhang besteed aan:

- Risicodialoog met stakeholders, samenwerking regionale opgave
- Campagne hoe groen is jouw hart, subsidie afkoppelen daken en aanleg groene daken en funderingsloket voor risico op paalrot
- Uitvoeringsplan wateroverlast en quick wins
- Uitvoeringsplan hitte en droogte
- In kaart brengen overstromingsrisico en maatregelen borgen in beleid

Het thema circulaire economie kent een focus op grondstoffen-verwaarding. Dit omdat overige aspecten zoals innovatie eerder thuishoren bij andere stakeholders (bijvoorbeeld bij industrie en bedrijven). Dit betekent dat dit onderwerp wordt onder gebracht bij Afval en Reiniging en dat we het vanaf nu grondstoffen-verwaarding noemen. Ook de AVU gaat hiermee aan de slag. De insteek is om restafval zo optimaal mogelijk te gebruiken voor nieuwe doeleinden. Bewustwording/gedragsverandering horen hier ook bij en er wordt incidenteel €45.000 van het duurzaamheidsbudget voor 2019 beschikbaar gesteld om hier mee aan de slag te gaan.

Het thema gezonde samenleving is omgebogen naar de milieuthema's binnen de Omgevingswet. Omdat er al vanuit meerdere invalshoeken (sociaal domein, sport) wordt gewerkt aan gezond gedrag en een gezonde leefomgeving (Omgevingswet) wordt het thema nu uitsluitend opgepakt via de milieuthema's die de Omgevingswet tot het domein van de gemeente maakt: bodem, lucht, geluid, trillingen, geur, archeologie, en externe veiligheid. De implementatie van de nieuwe taken ten aanzien van deze thema's wordt uitgewerkt en uitgevoerd. In 2019 wordt hiervoor een raadsvoorstel aan u voorgelegd met de aanpak en mogelijk een begrotingsvoorstel.

Gemaakte keuzes ta.v.de jaarlijkse de rapportages

Door het aansluiten op de staande organisatie met de activiteiten voor ieder duurzaamheidsthema zullen we aansluiten bij de structuur van de P&C. De resultaten en inspanningen in de begroting voor 2019 vormen hiervoor het vertrekpunt.

In 2019 wordt er voor deze bestuursperiode een meerjarenprogramma uitgewerkt voor de energieopgave, waarin per jaar wordt aangegeven op welke resultaatgebieden er wordt ingezet. Ambities en beleidskaders, zoals opgenomen in raadsbesluit 2017, worden herijkt. Het meerjarenplan geeft ook een globale doorkijk naar de volgende bestuursperioden. Het betreft immers een opgave die doorloopt tot 2030. Jaarlijks wordt dit plan vertaald en aangevuld met een uitvoeringsprogramma. Het eerste uitvoeringsprogramma wordt opgesteld voor 2020. Dit maakt het mogelijk om te werken vanuit de nieuwste inzichten. De complexiteit van de opgave (veel stakeholders, voortschrijdende techniek, politieke keuzes Rijksoverheid, enz.) vraagt om deze adaptieve werkwijze. Ook komt dit tegemoet aan de wens om duurzaamheidsdoelstellingen beter meetbaar te maken. Deze werkwijze wordt ook gehanteerd voor de thema's bodemdaling en klimaatbestendig. Het gaat hier echter om minder omvangrijke projecten, waardoor deze programma's een 'lightversie' zullen zijn ten opzichte van het programma voor energie.

Als de meerjarenplannen per thema beschikbaar zijn (in 2019) zullen deze, samen met het jaarlijkse uitvoeringsprogramma's de basis vormen voor de rapportage in de P&C.

Financiën:

Niet van toepassing

Vervolg:

Zoals aangegeven worden er voor de verschillende thema's in 2019 wordt meerjarenprogramma's uitgewerkt. Dit doet iedere portefeuillehouder voor zijn eigen thema's. Rapportages vinden plaats via de reguliere P&C.

Bijlagen: geen

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials and a surname.

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials and a surname.